

31998R0448

27.2.1998.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 58/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 448/98**od 16. veljače 1998.****o dopuni i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2223/96 s obzirom na alociranje Usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih (UFPIM) unutar Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa (ESA)**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 213.,

uzimajući u obzir nacrt Uredbe koji je podnijela Komisija ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog monetarnog instituta ⁽³⁾,

budući da Uredba Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici ⁽⁴⁾ sadrži referentni okvir zajedničkih standarda, definicija, klasifikacija i računovodstvenih pravila za izradu računa država članica za statističke potrebe Europske zajednice kako bi se postigla usporedivost između država članica;

budući da članak 2. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 2223/96 propisuje da se odluka o alociranju Usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih (UFPIM) donosi najkasnije do 31. prosinca 1997.;

budući da rješenje problema alociranja UFPIM-a pridonosi velikom poboljšanju u metodologiji ESA-e i točnijoj usporedbi razine bruto domaćeg proizvoda (BDP) unutar Europske unije;

budući da je cilj ove Uredbe uvesti načelo alociranja UFPIM-a i detaljna pravila njegove primjene;

budući da se učinkovitost alociranja UFPIM-a i detaljna pravila njegove primjene moraju ocijeniti putem izračuna koje provode

države članice u skladu s pokusnim metodama opisanim u Prilogu III. ovoj Uredbi, a tijekom pokusnog razdoblja koje je dovoljno dugo da se može ispitati donosi li takvo alociranje pouzdanije rezultate za ispravno mjerenje određene ekonomske aktivnosti od trenutnog neraspoređivanja;

budući da je prikladno da Komisija na temelju izračuna provedenih tijekom pokusnog razdoblja, dostavi izvješća o ocjeni kvalitete podataka, a posebno o njihovoj raspoloživosti te kvalitativnu i kvantitativnu analizu vremenske stabilnosti i osjetljivosti rezultata s obzirom na različite pokusne metode;

budući da je prikladno da se u slučaju pozitivne ocjene pouzdanosti dobivenih rezultata Komisija odluči o najprikladnijoj metodi za alociranje UFPIM-a;

budući da je prikladno, da u slučaju da pokusne metode ne donesu pouzdanije rezultate za točno mjerenje određene ekonomske aktivnosti od postojećeg nealociranja, Komisija podnosi Vijeću odgovarajući prijedlog za izmjenu Uredbe (EZ) br. 2223/96;

budući da je prikladno da odluku o alociranju UFPIM-a za uspostavu BNP-a korištenog za potrebe proračuna Zajednice i za vlastita sredstva jednoglasno donosi Vijeće na prijedlog Komisije;

budući da je prikladno da se UFPIM ne raspoređi za potrebe drugih politika Zajednice dok Komisija ne odluči koja metoda se primjenjuje za alociranje UFPIM-a u slučaju da su dobiveni rezultati ocijenjeni pouzdanijima;

budući da se u skladu s načelom supsidijarnosti ciljevi ove Uredbe mogu bolje postići na razini Zajednice nego na razini država članica jer samo Komisija može koordinirati potrebno usklađivanje statističkih metoda za izračun i alociranje UFPIM-a na razini Zajednice; budući da, međutim, izračun i samo

⁽¹⁾ SL C 124, 21.4.1997., str. 28.

⁽²⁾ SL C 339, 10.11.1997.

⁽³⁾ Mišljenje doneseno 16. listopada 1997. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽⁴⁾ SL L 310, 30.11.1996., str. 1.

alociranje kao i infrastrukturu potrebnu za nadziranje primjene metoda organiziraju države članice; budući da je stoga potrebno propisati da nadležna državna tijela imaju pristup svim raspoloživim podacima na nacionalnoj razini;

budući da se posavjetovalo s Odborom za statističke programe Europskih zajednica osnovanim Odlukom 89/382/EEZ, Euratom ⁽¹⁾ i Odborom za monetarnu, financijsku i platnobilančnu statistiku osnovanim Odlukom 91/115/EEZ ⁽²⁾, u skladu s člankom 3. svake od gore navedenih Odluka,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Svrha

1. Svrha je ove Uredbe korištenjem pouzdane metodologije uvesti načelo, opisano u Prilogu I. Prilogu A Uredbi (EZ) br. 2223/96, za alociranje usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih (UFPIM).

2. U tu svrhu, prilozi I. i II. Prilogu A Uredbi (EZ) br. 2223/96 mijenjaju se u skladu s prilozima I. i II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Metode

1. Tijekom pokusnog razdoblja opisanog u članku 4. države članice provode izračune u skladu s metodama opisanim u Prilogu III. ovoj Uredbi.

2. U skladu s člankom 5., na temelju ocjene rezultata ovih izračuna donosi se odluka o metodi primjene za alociranje UFPIM-a.

Članak 3.

Sredstva

1. Države članice osiguravaju da se potrebni podaci ili odgovarajuće procjene za provođenje navedenih izračuna odmah stave na raspolaganje državnim tijelima nadležnim za provođenje izračuna iz članka 2. stavka 1.

2. Državno tijelo nadležno je za prikupljanje dodatnih podataka koje smatra potrebnim za izračun.

Članak 4.

Podnošenje rezultata izračuna tijekom pokusnog razdoblja

Države članice Komisiji podnose rezultate izračuna navedenog u članku 2. stavku 1., u skladu sa sljedećim planom:

Rezultati za kalendarske godine 1995., 1996., 1997. i 1998. podnose se najkasnije do 1. studenoga 1999.

Rezultati za kalendarsku godinu 1999. kao i revidirani rezultati za kalendarske godine 1995., 1996., 1997. i 1998. podnose se najkasnije do 1. studenoga 2000.

Rezultati za kalendarsku godinu 2000. kao i revidirani rezultati za kalendarske godine 1995., 1996., 1997., 1998. i 1999. podnose se najkasnije do 1. studenoga 2001.

Prve procjene za kalendarsku godinu 2001. kao i revidirani rezultati za kalendarske godine 1995., 1996., 1997., 1998., 1999. i 2000. podnose se najkasnije do 30. travnja 2002.

Članak 5.

Ocjena rezultata

1. Komisija na temelju rezultata iz članka 4. nakon savjetovanja s Odborom za statistički program podnosi Europskom parlamentu i Vijeću prije 31. prosinca 2000. srednjoročno izvješće, a prije 1. srpnja 2002. završno izvješće o ocjeni, a koje sadrži kvalitativnu i kvantitativnu analizu posljedica pokusnih metoda za alociranje i izračun UFPIM-a, kako je opisano u Prilogu III.

2. U skladu s postupkom iz članka 7., Komisija usvaja potrebne mjere za primjenu ove Uredbe uključujući mjere za pojašnjenje i poboljšanje pokusnih metoda opisanih u Prilogu III.

3. Nakon savjetovanja s Odborom za monetarnu, financijsku i platnobilančnu statistiku, a u skladu s postupkom iz članka 7., Komisija prije 31. prosinca 2002. usvaja metodu za alociranje UFPIM-a u slučaju da su nalazi završnog izvješća o ocjeni pouzdanosti rezultata dobivenih tijekom pokusnog razdoblja pozitivni.

4. U slučaju da Komisija u svojem završnom izvješću o ocjeni iz stavka 1. ocijeni da nijedna pokusna metoda za alociranje UFPIM-a nije pouzdanija za mjerenje ekonomske aktivnosti od postojećeg neraspoređivanja, Komisija, ako je potrebno, podnosi odgovarajući prijedlog Vijeću za izmjene Uredbe (EZ) br. 2223/96.

⁽¹⁾ SL L 181, 28.6.1989., str. 47.

⁽²⁾ SL L 59, 6.3.1991., str. 19. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 96/174/EZ (SL L 51, 1.3.1996., str. 48.).

Članak 6.**Dostava Komisiji**

Od 1. siječnja 2003. države članice kao dio tablica navedenih u članku 3. Uredbe (EZ) br. 2223/96 Komisiji dostavljaju rezultate izračuna dobivene u skladu s ovom Uredbom.

Članak 7.**Postupak**

1. Komisiji pomaže Odbor za statistički program, dalje u tekstu „Odbor“.

2. Predstavnik Komisije podnosi Odboru nacrt mjera koje je potrebno poduzeti. Odbor daje svoje mišljenje o nacrtu u roku koji predsjednik može utvrditi ovisno o hitnosti predmeta.

Mišljenje se donosi većinom utvrđenom u članku 148. stavku 2. Ugovora o osnivanju Europske zajednice u slučaju odluka koje Vijeće mora usvojiti na prijedlog Komisije. Glasovi predstavnika država članica unutar Odbora ponderiraju se na način određen u tom članku. Predsjednik ne glasuje.

3. (a) Komisija usvaja predviđene mjere ako su one u skladu s mišljenjem Odbora.

(b) Ako predviđene mjere nisu u skladu s mišljenjem Odbora ili ako nije dano nikakvo mišljenje, Komisija bez odgađanja Vijeću podnosi prijedlog koji se odnosi na mjere koje je potrebno poduzeti. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom.

Ako Vijeće nakon isteka razdoblja od tri mjeseca ne donese odluku, predložene mjere usvaja Komisija.

Članak 8.**Odstupanja**

Odstupajući od ove Uredbe:

1. Vijeće na prijedlog Komisije jednoglasno donosi odluku o alociranju UFPIM-a radi uspostave BNP-a korištenog za potrebe proračuna Zajednice i za vlastita sredstva.
2. UFPIM se ne raspoređuje za potrebe ostalih politika Zajednice sve dok Komisija ne usvoji metodu koja se koristi za alociranje UFPIM-a u skladu s člankom 5. stavkom 3.

Članak 9.**Završne odredbe**

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. veljače 1998.

Za Vijeće
Predsjednik
G. BROWN

PRILOG I.

IZMJENE PRILOGA A I PRILOGA I. UREDBI (EZ) br. 2223/96

Poglavlje 1.

1.13.
peti stavak,
(d)

Izбришите nakon teksta „ESA sadrži i mnoge posebne dogovore, kao npr.“:

„bilježenje uporabe financijskih usluga indirektno mjerenih kao intermedijarne potrošnje nominalnog sektora ili nominalne djelatnosti.“

Zamijenite s:

„alociranje uporabe usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih (UFPIM) na sektore/djelatnosti korisnika.“

1.25.
drugi
stavak

Dodajte nakon popisa točaka koji počinje s „Neke od glavnih razlika u konceptima su:“ sljedeću točku:

„(i) uporaba usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih (UFPIM) alocira se na sektore/djelatnosti korisnika umjesto na nominalni sektor (djelatnost). Kao posljedica toga, korištenje UFPIM-a se po dogovoru više ne bilježi u cijelosti kao intermedijarna potrošnja, već također može biti finalna potrošnja i izvoz. To podrazumijeva da se također može pojaviti uvoz UFPIM-a.“

Poglavlje 3.

3.63.

Izбришите cijeli tekst od početka pa do „... se vrednuje na osnovu naplaćenih naknada i provizija“ na kraju četvrtog stavka.

Zamijenite s:

„J. Usluge financijskog posredovanja (ovo uključuje usluge osiguranja i usluge mirovinskih fondova)

Usluge financijskog posredovanja (nisu uključene usluge osiguranja i usluge mirovinskih fondova) sastoji se od:

a) usluga financijskog posredovanja koje financijski posrednici direktno zaračunavaju svojim klijentima i mjerene kao zbroj naplaćenih naknada i provizija.

	<p>Financijski posrednici mogu izričito naplatiti posredničke usluge koje pružaju. <i>Output</i> takvih usluga procjenjuje se na osnovu naplaćenih naknada i provizija;</p> <p>b) usluga financijskog posredovanja indirektno zaračunatim i mjerenim (UFPIM).</p> <p>Financijski posrednici pružaju usluge za koje ne naplaćuju izričitu naknadu i proviziju. Zajmodavcima plaćaju niže kamate nego bi inače plaćali, a naplaćuju više kamate zajmoprimcima.</p> <p>Stoga, proizvodnja UFPIM-a nastaje tako da financijski posrednici upravljaju zajmovima i depozitima čije kamatne stope određuju; suprotno tome, kod vrijednosnih papira posredničke se usluge nude samo za dionice.</p> <p>Proizvodnja podsektora S122 (druge financijske institucije) i S123 (drugi financijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova), osim investicijskih fondova procjenjuje se na osnovu razlike između stvarnih potražnih i dugovnih kamata i ‚referentne‘ kamatne stope. Za rezidentne i nerezidentne zajmoprimce posrednika mjeri razlikom između stvarne kamate naplaćene na zajmove i iznosa koji bi bio plaćen primjenom referentne stope. Za rezidentne i nerezidentne zajmodavce mjeri se razlikom između kamate koju bi primili primjenom referentne stope i stvarne primljene kamate;</p> <p>c) uslugama financijskog posredovanja koje pruža središnja banka.</p> <p>Središnja banka ne smije se uključiti u izračun UFPIM-a: njezina se proizvodnja mjeri kao zbroj troškova.”</p>
--	--

3.70.(j)

<p><i>Izbrišite:</i></p> <p>„samo za ukupno gospodarstvo: sve usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene (UFPIM) koje pružaju rezidentni proizvođači.”</p>	<p><i>Zamijenite s:</i></p> <p>„uporaba usluga financijskog posredovanja koja indirektno mjere rezidentni proizvođači.”</p>
---	---

3.70.

Dodajte:

„(k) Prema dogovoru, proizvodnja središnje banke treba biti u cijelosti raspoređena u intermedijarnu potrošnju ostalih financijskih posrednika (podsektori S122 – S123).”

3.76.(e)

Dodajte na „izravno naplaćene financijske usluge”:

„i dio usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih koje za finalnu potrošnju koriste kućanstava.”

3.142.(h)

Dodajte odmah nakon „financijske usluge prema iznosu određenih provizija i naknada;” sljedeću frazu:

„i dio usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih koje koriste nerezidenti;”

Poglavlje 4.4.51.
drugi
stavak*Izbrišite:*

„Budući da vrijednost usluga koje pružaju financijski posrednici nije raspoređena među različite klijente, stvarne isplate ili naplate kamata za ili od financijskih posrednika nisu prilagođena da bi eliminirala marže koje predstavljaju implicitne troškove financijskih posrednika. U računu alokacije primarnog dohotka financijskih posrednika i nominalne djelatnosti u koju je, prema konvenciji, cijeli output financijskih posrednika raspoređen kao intermedijarna potrošnja, potrebna je stavka usklađenja.”

Zamijenite s:

„Vrijednost usluga koje pružaju financijski posrednici koje su raspoređene na različite klijente, stvarna plaćanja kamate prema financijskim posrednicima ili primitke kamata od njih treba uskladiti kako bi se uklonile marže koje predstavljaju implicitne naknade koje učine financijski posrednici. Iznosi kamate koji zajmoprimci plate financijskim posrednicima treba umanjiti za procijenjene vrijednosti promjene dugovanja, dok je iznos kamate koje potražuju ulagači potrebno na sličan način povećati. Vrijednosti troškova se obrađuju kao plaćanja usluga koje pružaju financijski posrednici svojim klijentima, a ne kao plaćanje kamate.”

Poglavlje 8.

8.09.

NAPOMENA S OBJAŠNENJEM

Prikazanim podacima dodajte: Tablice A.I.1. i A.I.2. koje prikazuju posljedice alociranja UFPIM-a na podatke prikazane u Poglavlju 8., „Izvadak iz računa i izravnavajućih stavki” (brojčani primjer).

8.14.

Izбрише:

„Kako se usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene (UFPIM) ne raspoređuju na sektore korisnika, ukupna vrijednost *outputa* UFPIM-a tretira se kao intermedijarna potrošnja nominalnog sektora s nulnim *outputom* i negativnom dodanom vrijednošću koja je jednaka intermedijarnoj potrošnji, ali sa suprotnim predznakom. Na ovaj se način dodana vrijednost svih sektora i grana gospodarstva zajedno, smanjuje za ovaj iznos. Da bi se olakšao prikaz računa, može se izostaviti dodatni stupac za isti (nominalni) sektor, i umjesto toga uzeti u obzir odgovarajući podatak u stupcu ukupnog gospodarstva.”

Zamijenite s:

„Budući da su usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene (UFPIM) alocirane na korisničke sektore, određeni dijelovi plaćanja kamate su reklasificirani kao plaćanje usluga. Ova reklasifikacija utječe na vrijednost proizvodnje i intermedijarne potrošnje (kao i vrijednost uvoza, izvoza i finalne potrošnje).”

8.24.

Izбрише:

„Budući da se usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene (UFPIM) ne raspoređuju sektorima korisnicima, stavke kamata pokazuju kamate koje se stvarno duguju i potražuju. Prilagodba se radi na strani izvora u stupcu ‚financijska ustanova‘ (s negativnim predznakom) i u stupcu odnosnog (nominalnog) sektora (s pozitivnim predznakom). Radi pojednostavljivanja prikaza računa, moguće izostaviti dodatni stupac za nominalni sektor, a prikazati odgovarajući podatak u stupcu ‚ukupno gospodarstvo‘.”

Zamijenite:

„Budući da su usluge financijskog posredovanja (UFPIM) alocirane na korisničke sektore, stavka ‚kamata‘ u računu raspodjele primarnog dohotka odgovara stvarnoj plativoj i naplativoj kamati nakon što se UFPIM odbije od stvarnih obveza zajmoprimaca i doda stvarnim potraživanjima zajmodavaca.”

Poglavlje 9.

9.25.(a)

Izбрише:

„intermedijarna potrošnja po djelatnosti uključuje uporabu usluga financijskog posredovanja indirektno mjenjenih ‚koje se bilježe u nominalnoj djelatnosti (vidi odjeljak 9.33.);”

9.25.(b)

Izбришите:

„minus uporaba usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih (zabilježena u nominalnoj djelatnosti, pogledajte stavak 9.33.)”

9.33.

Izбришите:

„U tablicama ponude i uporabe, klasifikacija NACE Rev. 1. je proširena nominalnom djelatnošću za korištenje usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih. U tablici ponude, nije zabilježena nikakva transakcija za ovu djelatnost. U tablici uporabe, ukupna uporaba usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih zabilježena je kao intermedijarna potrošnja nominalne djelatnosti. Kako ta nominalna djelatnost nema nikakve druge transakcije, njen neto operativni višak je negativan i jednak veličini njene intermedijarne potrošnje; sve ostale komponente njezine dodane vrijednosti su nula. Kao rezultat, njena ukupna bruto dodana vrijednost jednaka je njenom (negativnom) neto poslovnom višku.”

Tablica A.I.1. – Učink alociranja UFPIM-a po institucionalnim sektorima, uključujući promjene za netržišne proizvođače

Uporabe										Izvori											
Računi	Ukupno	Robe i usluge (izvori)	S.2 Inozemstvo	S.1 Ukupno gospodarstvo	S.15 NPUSK	S.14 Kućanstva	S.13 Ukupna država	S.12 Financijske institucije	S.11 Nefinancijske institucije	Transakcije i izravnavajuće stavke	S.11 Nefinancijska društva	S.12 Financijska društva	S.13 Ukupna država	S.14 Kućanstva	S.15 NUSK	S.1 Ukupno gospodarstvo	S.2 Inozemstvo	Robe i usluge (uporaba)	Ukupno	Računi	
I. Račun proizvodnje/račun inozemstva	2	2								P.72 Uvoz usluga							2		2	I. Račun proizvodnje/račun inozemstva	
	4		4							P.62 Izvoz usluga								4	4		
	27			27	3	0	6	0	18	P.1. Proizvodnja	48	6		3	57				57		
	30		-2	30				48	-18	P.2 Intermedijarna potrošnja											
II.1.1. Račun stvaranja dohotka	30			30				48	-18	B.1 Dodana vrijednost/saldo računa inozemstva	-18	48				30			30	II.1.1. Račun stvaranja dohotka	
										B.2 Poslovni višak	-18	48			30				30		
II.1.2. Račun alokacije dohotka	230		13	217	6	14	35	106	56	D.41 Kamata	33	106	14	49	7	209	21		230	II.1.2. Račun alokacije primarnog dohotka	
	22			22	1	35	-21	48	-41	B.5 Bilanca primarnih dohodaka	-41	48	-21	35	1	22			22		
II.2 Račun sekundarne distribucije dohotka	22			22	1	35	-21	48	-41	B.6 Raspoloživi dohodak	-41	48	-21	35	1	22			22	II.2 Račun sekundarne distribucije dohotka	
II.4. Račun uporabe prihoda	28			28	3	19	6			P.3 Izdaci za finalnu potrošnju										II.4. Račun uporabe dohotka	
			6	-6	-2	16	-27	48	-41	B.8n Štednja, neto/saldo računa inozemstva											

Tablica A.I.2. – Učinak alociranja UFPIM-a samo na nominalni sektor

Uporabe											Izvori											
Računi	Ukupno	Robe i usluge (izvori)	S.2 Inozemstvo	S.1 Ukupno gospodarstvo	S.15 NPUSK	S.14 Kućanstva	S.13 Ukupna država	S.12 Financijske institucije	S.11 Nefinancijske institucije	Nominalni	Transakcije i izravnavajuće stavke	Nominalni	S.11 Nefinancijske institucije	S.12 Financijske institucije	S.13 Ukupna država	S.14 Kućanstva	S.15 NPUSK	S.1 Ukupno gospodarstvo	S.2 Inozemstvo	Robe i usluge (uporaba)	Ukupno	Računi
I. Račun proizvodnje	48			48						48	P.1. Intermedijarna		48					48			48	I. Račun proizvodnje
								48	-48		P. 2 potrošnja									48	48	
											B.1 Dodana vrijednost/saldo računa inozemstva	-48	48									
II.1.1 Račun stvaranja dohotka								48	-48		B.2 Poslovni višak	-48	48									II.1.1. Račun stvaranja dohotka
II.1.2. Račun alokacije primarnog dohotka	222		16	206	7	17	39	77	66		D.41 Kamate	25	125	12	33	5	200	22			222	II.1.2. Račun alokacije primarnog dohotka
				-6	-2	16	-27	48	-41		P.119 Prilagodba za UFPIM	48.	-48									
											B.5 Bilanca primarnih dohodaka	-41	48	-27	16	-2	-6					
II.2. Račun sekundarne distribucije dohotka				-6	-2	16	-27	48	-41		B.6 Raspoloživi dohodak	-41	48	-27	16	-2	-6					II.2 Račun sekundarne distribucije dohotka
II. 4 Račun uporabe dohotka			6	-6	-2	16	-27	48	-41		B.8n Štednja, neto/saldo računa inozemstva											II. 4 Račun uporabe dohotka

PRILOG II.

IZMJENA PRILOGA II. PRILOGU A UREDBI (EZ) br. 2223/96

U točki 11. prvom stavku trećoj rečenici točke 11. briše se:

„tražbine po dohotku od imovine minus pasivne kamate, isključivši sve tražbine po dohotku od imovine od ulaganja vlastitih sredstava.”

PRILOG III.

IZRAČUNAVANJE UFPIM-a

1. IZRAČUNAVANJE PROIZVODNJE UFPIM-a PO SEKTORIMA S122 i S123

(a) **Zahtijevani statistički podaci**

Za svaki od podsektora S122 i S123 ⁽¹⁾ potrebno je koristiti tablicu prosječnih stanja zajmova, depozita (razdvojeni prema korisničkim sektorima) i vrijednosnica osim za dionice koje su izdane od strane financijskih posrednika za razdoblje (prosječno četiri tromjesečja) kao i obračunate kamate nakon preraspodjele subvencija kamatnih stopa njihovim stvarnim primateljima, kako je utvrđeno u ESA-i 1995.

(b) **Izbor referentne stope**

U bilancama stanja financijskih posrednika navedenih u S122 i S123 zajmovi i depoziti kod rezidentnih jedinica moraju se raščlaniti, kako bi se razlikovali zajmovi i depoziti:

- koji su međubankovni (tj. u okviru institucionalnih jedinica navedenih u sektorima S122 i S123);
- koje su preuzeli institucionalni sektori korisnika (S11 – S124 – S125 – S13 – S14 – S15) (osim kod središnjih banaka).

Pored toga, zajmovi i depoziti s inozemstvom (S2) također se raščlanjaju na zajmove i depozite s nerezidentnim financijskim posrednicima i na zajmove i depozite kod ostalih nerezidenata.

U pokusnom petogodišnjem razdoblju države članice dužne su usporediti rezultate raspoređivanja UFPIM-a uporabom interne referentne stope, izračunane u skladu sa sljedećim četirima metodama:

Metoda 1

Za dobivanje proizvodnje UFPIM-a rezidentnih financijskih posrednika po institucionalnim sektorima, „interna” referentna stopa izračunava se kao omjer naplativih kamata na zajmove između S122 i S123 i stanja zajmova između S122 i S123.

$$\frac{\text{naplativa kamata na zajmove između S122 i S123}}{\text{stanje zajmova između S122 i S123}}$$

Metoda 2

Za dobivanje proizvodnje UFPIM-a rezidentnih financijskih posrednika po institucionalnim sektorima, „interna” referentna stopa izračunava se kao ponderirani prosjek kamatnih stopa i na međubankovne zajmove i na vrijednosnice, osim dionica izdanih od strane financijskih posrednika. Ponderi su razina stanja zajmova u rubrikama zajmova između rezidentnih financijskih posrednika sadržanih u S122 i S123 i vrijednosnica osim dionica izdanih od strane rezidentnih financijskih posrednika sadržanih u S122 i S123.

⁽¹⁾ Financijski posrednici koji se uzimaju u obzir su sektori S122 (ostale monetarne financijske institucije) i S123 (ostali financijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova), osim investicijskih fondova.

naplativa kamata na zajmove između S122 i
S123 + kamate na vrijednosne papire osim dionica izdanih od strane S122 i S123

stanje zajmova između S122 i S123 +
vrijednosni papiri osim dionica izdanih od strane S122 i S123

Ako institucionalna obilježja nacionalnih bankarskih sustava ne dozvoljavaju izračunavanje ove stope (npr. budući da banke ne izdaju druge vrijednosnice osim dionica), treba primijeniti drugu referentnu stopu. Ta stopa može se izračunati korištenjem stanja sredstava i toka kamata na aktivu (isključujući zajmove)/obveze (isključujući depozite) čiji je prosječni rok dospijeca najbliži onome obveza iz bilance stanja financijskih posrednika sadržanih u S122 i S123.

Metoda 3

Za dobivanje proizvodnje UFPIM-a rezidentnih financijskih posrednika po institucionalnim sektorima mogu se primijeniti dvije referentne stope, i to jedna za kratkoročne transakcije (izračunano prema Metodi 1) i jedna za dugoročne transakcije (korištenjem objavljene stope za vrijednosne papire osim dionica čiji je rok dospijeca jednak onima koji imaju dugoročne obveze iz bilance stanja).

Metoda 4

Za dobivanje proizvodnje UFPIM-a rezidentnih financijskih posrednika po institucionalnim sektorima, „interna” referentna stopa izračunava se u skladu sa sljedećim trima mogućnostima:

- kao prosjek kamatnih stopa na zajmove i depozite koje se primjenjuju kod rezidentnih institucionalnih sektora (S124 – S125 – S11 – S13 – S14 – S15) (osim kod središnjih banaka);
- kao prosjek između prosječnih kamatnih stopa na zajmove i depozite koji se primjenjuju kod rezidentnih institucionalnih sektora korisnika (S124 – S125 – S11 – S13 – S14 – S15) (osim kod središnjih banaka) i implicitne kamatne stope izračunane prema Metodi 1;
- kao prosjek između prosječnih kamatnih stopa na zajmove i depozite koji se primjenjuju kod rezidentnih institucionalnih sektora (S124 – S125 – S11 – S13 – S14 – S15) (osim kod središnjih banaka) i implicitne kamatne stope izračunane prema Metodi 2.

Za određivanje uvoza i izvoza UFPIM-a kao referentna stopa korištena je prosječna međubankarska stopa ponderirana razinom stanja u rubrikama „zajmovi između S122 i S123 s jedne strane, i nerezidentnih financijskih posrednika s druge strane” i „depozita između S122 i S123 s jedne strane i nerezidentnih financijskih posrednika s druge strane”, koji su sadržani u bilanci stanja financijskih posrednika.

Ovako izračunana stopa predstavlja „eksternu” referentnu stopu korištenu za izračunavanje uvoza i izvoza UFPIM-a.

U pokusnom razdoblju izračunavanje treba razlikovati interne i eksterne referentne stope, na temelju rezidentnosti financijskih posrednika uključenih u transakcije i na temelju valuta u kojima su izražene transakcije.

Države članice dužne su dostaviti Eurostatu sve statističke podatke korištene u metodologiji.

(c) Detaljna raščlamba UFPIM-a prema institucionalnim sektorima

Za svaki institucionalni sektor potrebno je imati sljedeću tablicu zajmova i depozita koje su odobrili rezidentni financijski posrednici:

	stanja	naplativa kamata		stanja	plativa kamata
Zajmovi koje su odobrili rezidentni financijski posrednici	} S122 S123		Depoziti kod rezidentnih financijskih posrednika	} S122 S123	

Ukupni UFPIM po institucionalnim sektorima dobiva se zbrojem UFPIM-a na zajmove odobrene institucionalnom sektoru i UFPIM-a na depozite institucionalnog sektora.

UFPIM na odobrene zajmove institucionalnom sektoru = naplativa kamata na zajmove – (stanja zajmova × „interna” referentna stopa)

UFPIM na depozite institucionalnog sektora = (stanja depozita × „interna” referentna stopa) – plativa kamata po depozitima

Dio proizvodnje se izvozi; na temelju bilance stanja financijskih posrednika (S122 i S123) zapažamo:

	stanja	naplativa kamata		stanja	plativa kamata
Zajmovi nerezidentima			depoziti nerezidenata		

Izvezeni UFPIM izračunava se uporabom „eksterne” međubankarske referentne stope na sljedeći način:

UFPIM na zajmove odobrene nerezidentima (uključujući financijske posrednike) = naplativa kamata – (stanje zajmova × „eksterna” referentna stopa)

UFPIM na depozite nerezidenata (uključujući financijske posrednike) = (stanja depozita × „eksterna” referentna stopa) – plativa kamata

(d) Raščlamba na intermedijarnu potrošnju i finalnu potrošnju UFPIM-a dodijeljenog kućanstvima

Usluge kućanstvima moraju se raščlaniti na:

- intermedijarnu potrošnju kućanstava u ulozi vlasnika stambenih objekata,
- intermedijarnu potrošnju kućanstava u ulozi vlasnika neinkorporiranih poduzeća,
- finalnu potrošnju kućanstava.

To omogućava raščlambu zajmova kućanstvima (stanja i kamate) na:

- stambene kredite,
- zajmove kućanstvima kao vlasnicima neinkorporiranih poduzeća,
- ostale zajmove kućanstvima.

Zajmovi kućanstvima kao vlasnicima neinkorporiranih poduzeća i stambeni krediti obično se prikazuju odvojeno u različitim raščlambama zajmova u financijskim i monetarnim statistikama. Ostali zajmovi kućanstvima mogu se dobiti oduzimanjem. UFPIM za zajmove kućanstvima treba se podijeliti na tri stavke (stambeni krediti, zajmovi kućanstvima kao vlasnicima neinkorporiranih poduzeća i ostali zajmovi kućanstvima) na temelju podataka o stanju i kamatama za svaku od tri skupine. Stambeni krediti nisu jednaki hipotekarnim zajmovima jer se hipotekarni zajmovi mogu koristiti u druge namjene.

Depoziti kućanstava moraju se podijeliti na:

- depozite kućanstava kao vlasnika neinkorporiranih poduzeća,
- depozite pojedinaca.

U nedostatku statističkih podataka o depozitima kućanstava kao vlasnika neinkorporiranih poduzeća u pokusnom petogodišnjem razdoblju, države članice dužne su usporediti rezultate o raspoređivanju UFPIM-a koristeći sljedeće dvije metode:

Metoda 1

Stanja se mogu izračunati na temelju omjera depozita i dodane vrijednosti opažene kod najmanjih društava i ekstrapolirane za neinkorporirana poduzeća.

Metoda 2

Stanja se mogu izračunati na temelju omjera depozita i prometa opaženog kod najmanjih društava i ekstrapoliranog za neinkorporirana poduzeća.

UFPIM na depozite kućanstava mora se rasporediti između UFPIM-a na depozite kućanstava kao vlasnika neinkorporiranih poduzeća i obrta i UFPIM-a na depozite kućanstava kao potrošača na temelju prosječnih stanja ovih dviju kategorija za koje, u nedostatku daljnjih informacija, može biti korištena ista kamatna stopa.

Alternativno, naročito u nedostatku detaljnijih informacija o zajmovima i depozitima kućanstava, UFPIM kućanstvima može biti raspoređen u intermedijarnu potrošnju i finalnu potrošnju, osiguravajući da se svi zajmovi odnose na kućanstva kao proizvođače ili kao vlasnike stambenih objekata i da se svi depoziti pripisuju kućanstvima kao potrošačima.

2. IZRAČUNAVANJE UVOZNOG FINANCIJSKOG POSREDOVANJA

Nerezidentni financijski posrednici odobravaju zajmove rezidentima i od njih primaju depozite. Po institucionalnim sektorima potrebno je koristiti sljedeću tablicu:

	stanja	naplativa kamata nerezidentnih financijskih posrednika		stanja	plativa kamata nerezidentnih financijskih posrednika
Zajmovi koje su odobrili nerezidentni financijski posrednici			Depoziti kod nerezidentnih financijskih posrednika		

Uvoz financijskog posredovanja po svakom institucionalnom sektoru se stoga izračunava na sljedeći način:

Uvoz UFPIM-a za zajmove = naplativa kamata nerezidentnih financijskih posrednika – (stanja zajmova × „eksterna” referentna stopa)

Uvoz UFPIM-a za depozite = (stanja depozita × „eksterna” referentna stopa) – plativa kamata nerezidentnih financijskih posrednika

3. UFPIM PO STALNIM CIJENAMA

Razlika između referentne i stvarne kamatne stope predstavlja maržu financijskog posrednika te se tako može smatrati cijenom plaćenom za pruženu uslugu. UFPIM po stalnim cijenama izvodi se kao kvocijent vrijednosti UFPIM-a na zajmove i depozite S122 i S123 i navedene cijene. Stanja zajmova i depozita se revaloriziraju prema cijenama baznog razdoblja koristeći opći indeks cijena (npr. implicitnog deflatora cijena za domaću krajnju potražnju).

$$\text{UFPIM na zajmove odobrene institucionalnim sektorima po stalnim cijenama} = \frac{\text{UFPIM na zajmove odobrene institucionalnom sektoru}}{\text{indeks cijena}} \quad \frac{\text{marža baznog razdoblja}}{\text{stvarna marža}}$$

$$\text{UFPIM na depozite institucionalnog sektora po stalnim cijenama} = \frac{\text{UFPIM na depozite institucionalnog sektora}}{\text{indeks cijena}} \quad \frac{\text{marža baznog razdoblja}}{\text{stvarna marža}}$$

Marža baznog razdoblja na zajmove = stvarna kamatna stopa na zajmove – referentna stopa

Marža baznog razdoblja na depozite = referentna stopa – stvarna kamatna stopa na depozite